

Absolventom zreformovaných a rozšírených učiteľských ústavov nech je univerzita otvorená, aby sa vyvinuli z učiteľov vysokoškolsky vzdelení pedagogickí odborníci. Na Slovensku nech sa berie v úvahu historický vývoj školstva a ohľad na práva občianske ústavou zaistené, pre ktoré nemožno rušiť tu jestvujúce cirkevné ústavy, ktoré v každom ohľade tak plnia svoju úlohu, ako ústavy štátne, tým viacej, keďže Slováci i tak majú pomerne k počtu obyvateľstva menej stredných škôl, ako zeme české a pridŕžajú sa v prevažnej väčsine škôl cirkevných. Keďby však doterajšie učiteľské ústavy, ktoré si Slováci neprestanú chrániť, mali sa pretvoriť v akadémie, nech je cirkvám zaručené právo pretvoriť svoje ústavy analogicky podľa predpisu tohto návrhu na pedagogické akadémie cirkevné.

Na učiteľské ústavy na Slovensku žiadame menovať za profesorov Slovákov.“

Za
Zemský učiteľský spolok
na Slovensku

s výrazom hlbokej úcty

tajemník ZUS-u.

senátor Hancko,
predseda ZUS-u.

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. R-5, k. 396. Opis, strojopis.

a – Adresováno: Pán Dr. T. G. Masaryk, prezident Česko-slovenskej republiky, Praha. Dokument strojom nadepsán: „Učiteľský spolok (Z. U. S.) na Slovensku. Žilina, Závodská cesta č. 1.“

Zemský učiteľský spolek na Slovensku T. G. Masarykovi^a
Žilina, 20. srpna 1933

/227

Žilina, 20. augusta 1933.

Zemský učiteľský spolok na Slovensku zo slávostného zasadania svojho zastupiteľstva a jazdu, konaného dňa 14. augusta 1933 v rámci Pribinových slávností v Nitre, jednohlasným uzavretím úctive žiada o splnenie tu uvedenej rezolúcie:

„Pre zhoubné následky znemravnujúcich filmov, ničiacich našu dorastajúcu mládež, žiadame cenzurovanie filmov prísnne zostríť.

Do cenzornej komisie žiadame pribrať zástupcov cirkví a učiteľstva.

Protestujeme proti premietaniu sovietskych filmov.

Žiadame, aby Slovenské národné divadlo v Bratislave v prvom rade slúžilo svojmu slovenskému národu.“

S výrazom hlbokej úcty

Za
Zemský učiteľský spolok
na Slovensku

tajomník ZUS-u.

senátor Hancko,
predseda ZUS-u.

DOPIS

AUTGM, f. T. G. Masaryk, sign. R-5, k. 396. Opis, strojopis.

a – Adresováno: Pán Dr. T. G. Masaryk, prezident Česko-slovenskej republiky, Praha.

Zemský učitelský spolek na Slovensku T. G. Masarykovi^a
Žilina, 20. srpna 1933

/228

Žilina, 20. augusta 1933.

Zemský učiteľský spolok na Slovensku zo slávnoстného zasadania svojho zastupiteľstva a zjazdu, konaného 14. augusta 1933 v rámci Pribinových slávností v Nitre¹, jednohlasným uzavretím úctive žiada o splnenie tu uvedenej rezolúcie:

„V záujme trvalého zabezpečenia zdarnej výchovy a výučby na národných školách na Slovensku, sme za odpolitizovanie školy, sme proti štátnemu zmonopolizovaniu školstva a ľudovýchovy, lebo monopol zabija prirodzené právo rodičov a daňujúceho obecenstva a znemožňuje slobodný vývin školstva a celej ľudovýchovy, prieči sa naprsto uplatneniu pravých zásad demokracie. Preto opäťovne voláme: V otázkach ľudovýchovy a školstva nech v prvom rade vôľa daňujúceho obecenstva a rodičov dietok rozhoduje. Doterajšie kategórie škôl na Slovensku nech sú zachované a zákonom rovnako a spravodivo chránené s úplnou platovou a penzijnou paritou učiteľstva, udeľovaním rovnakých štátnych príspevkov pre všetkých. Zo spoločného štátneho majetku, získaného z daní daňujúcimi do štát[nej] pokladnice odvádzaných, nech štát na potreby každej verejnej školy (štátnej, obecnej, cirkevnej, atď.) rovnou mierou prispieva, bez toho, aby tá ktorá škola mohla byť svojich prirodzených práv akýmkoľvek spôsobom pozbavená. Ohľadom charakteru nových, zakladať sa majúcich národných škôl nech rozhoduje vždy miestne obyvateľstvo podľa vzoru moderného a demokratického holandského školského zákona hlasovaním.